

LAKIALOITE 146/2002 vp

Laki elatusturvalain 14 §:n ja lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Lasten huoltoa koskevasta sopimuksesta ja tähän liittyen lasten hoidosta maksettavasta elatusavustuksesta lähihuoltajalle sovitaan sosiaaliviranomaisten kanssa, jos vanhemmat eivät itse pääse asiassa yksimielisyyteen. Kun sopimus on tehty, se ei ota huomioon muutoksia riittävän hyvin elatusvelvollisen asemassa. Tämä on johtanut usein varsin epäoikeudenmukaiseen tilanteeseen, jossa etähuoltajaa syytetään elatustuen maksamatta jättämisestä tilanteessa, jossa hänen elämäntilanteensa on muuttunut esimerkiksi työttömyyden seurauksena ja samalla mahdollisuus maksaa elatustukea sovitun määrän mukaisesti ei ole enää yhtä hyvä.

Koska eronneet vanhemmat luonnollisesti eivät välttämättä pääse sovussa sopimukseen elatustuen maksamisen tarkistamisesta, johon heillä on siis mahdollisuus, on yhä sosiaaliviraston virkamies puolueeton osapuoli, joka pyrkii tarkastelemaan tilanteen oikeudenmukaisuutta. Kuitenkin, jos toinen osapuoli ei esimerkiksi

saavu kokoukseen, päätöksentekoa elatusvelvollisuuden tarkistamisesta alaspäin voidaan venyttää.

Siksi, jos toinen osapuoli ei saavu elatustuesta päätettävään neuvotteluun, tulisi viranomaisella olla oikeus tehdä tarkistuspäätös ainakin niiden tietojen pohjalta, joita hän on saanut esimerkiksi muilta viranomaisilta tai asianomaisilta aiemmin.

Tämä tarkistusmahdollisuuden kehittäminen vähentäisi turhia oikeudenkäyntejä ristiriitaisissa tilanteissa sekä sillä tulisi erityisesti pyrkiä puuttamaan jo ennakolta nykyisinkin kunnille suureksi ongelmaksi muodostuneeseen elatusvelvollisuudesta johtuvien perittävien maksujen takaisinperintään.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki elatusturvalain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 7 päivänä elokuuta 1998 annetun elatusturvalain (671/1998) 14 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

14 §

Elatustuen tarkistaminen ja lakkauttaminen

voi sosiaaliviranomainen tehdä tarkistamis päätöksen välittömästi annettujen maksajan nettotulotietojen nojalla.

Mikäli toinen osapuoli ei saavu paikalle elatustuen määrää koskevaan tarkistustilaisuuteen,

-----
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta

2.

Laki

lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 8 päivänä huhtikuuta 1983 annetun lain (361/1983) 10 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

10 §

Huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan asian ratkaiseminen

Voimassa olevaa sopimusta tai oikeuden päätöstä lapsen tapaamisesta voidaan kunnan sosiaalitoimessa tarkentaa ja muuttaa. Elämäntilanteiden ja elatuskyvyn olennaisen muuttumisen vuoksi sosiaalitoimen tulee käsitellä hakemuksesta muutosvaatimuksia. Muutoksia voi-

daan tehdä lapsen tapaamisoikeuteen ja elatusmaksuihin sitovasti sosiaalitoimen käsittelyssä, jossa molemmille lapsen vanhemmille turvataan mahdollisuus tulla kuulluksi. Sosiaalitoimen ratkaisu tulee voimaan heti. Sosiaalitoimi tekee ratkaisun myös siinä tapauksessa, jolloin lapsen vanhemmat eivät ole päässeet yksimielisyyteen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 2002

Pertti Turtiainen /vas